

Pires kartoittaa Portugalin lähihistoriaa

Ille kirjailija olisi edellisen kerran metsästysretkellään Gataan, Lissabonin lähistölle, kunnut tukuittain mielipiteitään salaperäisiltä tragediainhoilta ja näistä ihmisistä, kirjaa olisi syntynytään. Inkin voidaan sanoa. Voidaan os sanoa: kirjan tulkitsemiseen vitsee keskivertolukija satasi- sen selitysteoksen. Siitä huotta kirja on mainio, erinoinen punonta mytologiaa, toisuutta ja kirjailijan ajatuk- ja jotka tarkka lukija havaitsee tausten ja symbolien hämähä- seitin läpi.

Portugali mittaa omaa hin- nansa. Sen väestön on revittävä luulonsa, hyväksyttävä kehi- ja imettävä itseensä sen lie- lmiöt, jotta maassa voisi olla emmän E-tyyppisiä Jaguareja vähemmän nälkkäänäkeviä. osakin on kysymys silloin, n tiedotusvälineet tarjoavat aruusturismien ja sotilassoiton ella lähinnä vain säätietoja ja 00-luvun lopulla jostakin seu- sta kirjatut tiedot pitävät 1967 mmääntään yhä paikkansa."

Kirjailijan vertausten mukaan aika on järjestelmässä. Se on jo kaatumassa kaikkien kirjan symbolien vauhdittamana. Ele- tään metsästyskauden alkua. Kruununperijä Palma Bravo XI on kadonnut, hänen vaimonsa tehnyt itsemurhan (?) ja yksikä- tinen mestisipalvelija murhattu. Palvelijan on todettu olleen su- kupuoliyhteydessä "Kruununpe- rijän" kauniin vaimon kanssa. Nyt vain tärkeimmät symbolit ovat paikallaan, vesilintujen pa- ratiisilampi ja sitä kiertävät To- mas Manuel de Palma Bravon kodittomat verikoirat,

Kuulemma näin on. Asioista kerrotaan metsästämään tullee- le kirjailijalle, joka alkaa muis- tiinpanojensa ja puheiden poh- jalta kerätä kokoon mielipidet- dellisuutta, jonka olemassaoloa on vaikea allekirjoittaa. Lähinnä tämä omakokemuksellinen teos on tiedostavaa mukanaoloa pa- remman tulevaisuuden suunnit- telussa.

Vaikka kirjan alkupuolelle on sijoitettu pettevää ylikansallista elintasomentaliteetin moitiske- lua, paljastuu kirjan voimak- kaimmaksi vaikuttimeksi nyt muuttuneen Portugalin järjestel- män mädännäisyyden ilmaisu. Portugalin sisäpoliittinen paik- kapuolustus olisi siis kirjailijan mukaan petteänyt jo useita vuosia sitten.

Tätä symbolisoimaan Pires on kirjoittanut lukuisia vertauksia. Kodittomat verikoirat kävelevät päämäärättä, tosin niiden hau- ku kuvastaa vanhaa aikaa, "Kruununperijä" on kadonnut, häntä ei etsitä mahdollisesta murhasta ja takautuvasti taas kirjailija ja Palma Bravo XI soutelevat yöllisellä lammella et- simässä metsästyksessä haavoit- tuneita ja kaislikkoon piiloutu- neita nokikanoja.

Menneisyyden kaipausten kes- kellä kukkivat salaiset, tukahdu- tetut haaveet vallasta. Entisten löytöretkien puntit eivät paina

enää avaruusajan vaa'assa, tus- kin hurjia meriretkiä uskotaan- kaan. Siirtomaavallan luhistumi- sen kuva kimmeltää mustanpu- huvana taivaalla, jolta odotetaan kunnan metsästysilmaa. Juhlan aattoyönä kirjailija taas palaa takautuvasti tilanteeseen ennen ja yhdistää sen nykyisyyteen. Ei ole mitään varmaa, mutta huhu- taan, että "Kruununperijä" on vahvasti humaltuneena tulossa vuotuisen metsästysjuhlaan. Kirjailija miettii nokikanasaalis- ta, muut vesilinnut eivät kiin- nosta.

Lähes kaikin mahdollisin ta- voin maassaan palkittu kirjailija on ehtinyt yliopistollisen mate- matiikan loppututkintonsa lisäk- si toimia aikakauslehtien päätoi- mittajana, pr-tehtävissä, kirjaili- sena johtajana eräässä maan suurimmista kustantamoista ja paljon muuta, Vuonna 1925 syn- tynyt Pires on merkkillisen moni- selitteinen, kiinnepisteetön kir- jailija. Teos on mielihahmotte- lua huhuista, joiden alkuperästä ollaan lähes varmoja.

Kirjan kustantaja Gummerus ja ennen kaikkea vaikean suo- mennostehtävän suorittanut Ilse von Hellens ansaitsevat varauk- settoman tunnustuksen.